

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ
(Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ.)

31 Μαρτίου 2022

ΠΡΟΣ: Δρ. Μαίρη Κουτσελίνη, επικεφαλής Επιτροπής Παρακολούθησης Νέων Ωρολογίων Προγραμμάτων

ΘΕΜΑ: Προβλήματα που αφορούν στο μάθημα των Αγγλικών στη Μέση Γενική και Τεχνική Εκπαίδευση

➤ **Ανεπαρκής διδακτικός χρόνος**

Η αποκοπή 2.5 διδακτικών περιόδων τη βδομάδα από το μάθημα των Αγγλικών στη Μέση Εκπαίδευση, σύμφωνα με το Νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα 2015, έχει αρνητικές συνέπειες για τη διδασκαλία/εκμάθηση της πρώτης ξένης γλώσσας αφού δημιουργούνται κενά. Σύμφωνα με την *Έκθεση της Ειδικής Επιτροπής για τη Διδασκαλία και Αξιολόγηση του Μαθήματος των Αγγλικών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Ιούνιος 2016, ΥΠΠΑΝ:*

«Ως προς τη διδασκαλία των Αγγλικών στο Γυμνάσιο και Λύκειο πολλές ευρωπαϊκές χώρες στοχεύουν στην επίτευξη του **B1** με το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (Γυμνασιακός κύκλος), ενώ στις πλείστες Ευρωπαϊκές χώρες η δημόσια εκπαίδευση στοχεύει στην επίτευξη του επιπέδου **B2** με την συμπλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Με το Λύκειο Επιλογής μαθημάτων το επίπεδο **B2** επιτυγχάνεται για τους μαθητές που επιλέγουν το μάθημα των Αγγλικών. **Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος στο Γυμνάσιο δεν επαρκούν για την ολοκλήρωση του επιπέδου B1**». σελ.39

Η εισήγηση που γίνεται, στην συνέχεια της *Έκθεσης*, για επίτευξη του επιπέδου B1 με το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (Γυμνασιακός κύκλος) μας βρίσκει σύμφωνους και θεωρούμε εκ των ων ουκ άνευ την παραχώρηση του απαραίτητου διδακτικού χρόνου. Για να μπορεί να ολοκληρωθεί το επίπεδο **B1 στο Γυμνάσιο** απαιτούνται ακόμη 4x45' έξτρα περίοδοι. Ενώ για την ολοκλήρωση του επιπέδου **B1 στην Α' Λυκείου** απαιτούνται 2x45' περίοδοι.

Θεωρούμε τον **επαρκή χρόνο** διδασκαλίας μιας ξένης γλώσσας ένα από τους σημαντικότερους παράγοντες για την αποτελεσματική εκμάθηση της, καθώς και για μια επιτυχημένη συμμετοχή των μαθητών σε εξετάσεις γλωσσομάθειας μέσα από το δημόσιο σχολείο. Είναι πολύ σημαντικό να παρέχεται η δυνατότητα στους μαθητές για επαρκή εξάσκηση και των τεσσάρων γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωση, γραφή, ακρόαση και ομιλία). Η ενδεχόμενη εισαγωγή των εξετάσεων Cambridge (PET, IGCSE) απαιτεί την εξάσκηση των μαθητών σε μικρές ομάδες, για προετοιμασία στο προφορικό μέρος των εξετάσεων. Στόχος του ΠΑΣΥΚΑ είναι ΟΛΟΙ οι μαθητές, και όχι μόνο οι μαθητές των ενισχυμένων τμημάτων Αγγλικών, να έχουν την ευκαιρία να διδάσκονται και να κατακτούν τα συγκεκριμένα επίπεδα μέσα από το δημόσιο σχολείο και στη συνέχεια να μπορούν να παρακάθονται τις εν λόγω εξετάσεις.

➤ **Ευθυγράμμιση της διδακτέας και εξεταστέας ύλης με τους Δείκτες Επιτυχίας/Επάρκειας, τα CEFR descriptors (ΚΕΠΑ) και τα καινούργια coursebooks**

Είναι σημαντικό να γίνει άμεσα ευθυγράμμιση της διδακτέας και εξεταστέας ύλης με τους Δείκτες Επιτυχίας/Επάρκειας ανά τετράμηνο και για το κάθε επίπεδο ΚΕΠΑ ξεχωριστά, για όλες τις τάξεις Γυμνασίου και Λυκείου Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης. Επίσης, τα Πλαίσια Μάθησης (Scheme of Work) χρειάζεται να είναι συγκεκριμένα ως προς τη διδακτέα (δείκτες επάρκειας) και εξεταστέα ύλη, και τα χρονοδιαγράμματα του κάθε τετραμήνου ξεχωριστά, όπως γίνεται και στα άλλα μαθήματα του Ωρολογίου Προγράμματος.

➤ **Μείωση διδακτικών περιόδων στα ΣΜΕΕΚ**

Εντελώς αυθαίρετα και αδικαιολόγητα οι διδακτικές περίοδοι στο Σύστημα Μαθητείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης μειώθηκαν από δύο σε μία, πέρσι. Θεωρούμε ότι τα Αγγλικά αποτελούν σημαντικό εφόδιο για τους μαθητές των ΣΜΕΕΚ για την επαγγελματική αποκατάσταση στην αγορά εργασίας ή σε περίπτωση που επιλέξουν περαιτέρω φοίτηση σε επιλογές που προσφέρει το εκπαιδευτικό σύστημα.

➤ **Από δίωρο Αγγλικών (κοινού κορμού), σε εξάωρο Αγγλικών (ενισχυμένο)**

Άλλη σοβαρή στρέβλωση των ΝΩΠ που αφορά τα Αγγλικά είναι η περίπτωση των μαθητών που επιλέγουν στη Β΄ Λυκείου την κατεύθυνση των **Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών** ή τις τάξεις **Ενισχυμένων Αγγλικών** (6 περίοδοι την βδομάδα). Αρκετοί από αυτούς τους μαθητές έχουν σοβαρά κενά εφόσον στις προηγούμενες δύο τάξεις Γ΄ Γυμνασίου και Α΄ Λυκείου έχουν διδαχτεί Αγγλικά μόνο δύο διδακτικές περιόδους (40΄ ή 45΄) τη βδομάδα, ενώ ξαφνικά υποχρεώνονται να παρακολουθήσουν το επίπεδο γλωσσικής επάρκειας B2 όπως προτείνεται από το Αναλυτικό Πρόγραμμα και Πρόγραμμα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών του ΥΠΠΑΝ.

➤ **Κατεύθυνση Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών**

Η Κατεύθυνση Ξένων Γλωσσών και Ευρωπαϊκών Σπουδών είναι κλάδος προς εξαφάνιση μιας και μόνο σε ελάχιστα Λύκεια δημιουργείται. Ο μικρός αριθμός ενδιαφερόμενων μαθητών αναγκάζεται είτε να αλλάζει Λύκειο, είτε στις πλείστες των περιπτώσεων να επιλέξει άλλη κατεύθυνση. Λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία και το ρόλο που διαδραματίζουν η πρώτη ξένη γλώσσα τόσο για το κατεξοχήν τουριστικό νησί μας που φιλοδοξεί να καταστεί διεθνές κέντρο υπηρεσιών, όσο και στο παγκόσμιο σκηνικό, εισηγούμαστε να ενσωματώνονται αυτοί οι μαθητές στην Κατευθύνσεις Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών, που αποτελείται συνήθως από μικρό αριθμό μαθητών.

➤ **Μαθήματα Στήριξης**

Οι αδύνατοι μαθητές στα γυμνάσια στηρίζονται στα εξεταζόμενα μαθήματα και απαλλάσσονται από τα Γαλλικά, την Οικιακή Οικονομία και τα Αρχαία Ελληνικά. Οι συγκεκριμένοι μαθητές παρουσιάζουν σοβαρά μαθησιακά προβλήματα και στα Αγγλικά με αποτέλεσμα να αδιαφορούν, και τις περισσότερες φορές να προκαλούν προβλήματα κατά την διάρκεια του μαθήματος. Είναι υψίστης σημασίας οι συγκεκριμένοι μαθητές να κάνουν μαθήματα στήριξης και στα Αγγλικά για να μπορούν τουλάχιστον να αποκτήσουν τις σωστές βάσεις της γλώσσας. Οι συγκεκριμένοι μαθητές, εξάλλου, τις πλείστες των περιπτώσεων συνεχίζουν στην Κατεύθυνση Εμπορίου και Υπηρεσιών με ενισχυμένα Αγγλικά.

➤ **Εξετάσεις Ιστορίας αντί Αγγλικών**

Οι μαθητές της ειδική εκπαίδευσης της 4^{ης} Ομάδας Προσανατολισμού και της Κατεύθυνσης Εμπορίου και Υπηρεσιών στην Α΄ και Β΄ τάξη Λυκείου, όπου τα Αγγλικά είναι εξεταζόμενο μάθημα, έχουν το δικαίωμα να παρακαθήσουν σε εξετάσεις Ιστορίας αντί Αγγλικών στο τέλος της σχολικής χρονιάς. Ως αποτέλεσμα δεν δίνουν την δέουσα σημασία στο μάθημα των Αγγλικών και δεν βελτιώνονται. Παρόλα αυτά στο τέλος της Γ΄ Λυκείου καλούνται να παρακαθήσουν στις Παγκύπριες Εξετάσεις Αγγλικών για να μπορέσουν να αποφοιτήσουν, έχοντας πολλά κενά και ελλείψεις.

➤ **Τα ενισχυμένα τμήματα Αγγλικών στα Λύκεια είναι κυρίως τα τμήματα της 4^{ης} Ομάδας Προσανατολισμού και της Κατεύθυνσης Εμπορίου και Υπηρεσιών**

Είναι γνωστό ότι στα πιο πάνω τμήματα συγκεντρώνονται μαθητές με πολλά μαθησιακά, οικογενειακά, οικονομικά προβλήματα, καθώς και προβλήματα παραβατικότητας. Ο σχηματισμός μικρών τμημάτων είναι επιτακτική ανάγκη, για να μπορέσουν αυτοί οι μαθητές να βοηθηθούν τόσο οι ίδιοι, αλλά και οι συμμαθητές τους, και για να έχουμε αποτελεσματική διδασκαλία.

➤ **Μαθητές/τριες με μεταναστευτική βιογραφία και τάξεις υποδοχής**

Οι πλείστοι μαθητές/τριες με μεταναστευτική βιογραφία δεν γνωρίζουν καθόλου Αγγλικά με αποτέλεσμα να μην μπορούν να παρακολουθήσουν το μάθημα. Λόγω και των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, αδυνατούν να παρακολουθήσουν απογευματινά μαθήματα. Είναι σημαντικό αυτοί οι μαθητές να έχουν ίσες ευκαιρίες εκμάθησης της πρώτης ξένης γλώσσας όπως και οι υπόλοιποι μαθητές του δημοσίου σχολείου. Εισηγούμαστε να συμπεριληφθεί το μάθημα των Αγγλικών στις τάξεις υποδοχής στο Γυμνασιακό Κύκλο για όσους μαθητές δεν γνωρίζουν Αγγλικά, για να μπορέσουν με αυτό τον τρόπο να αποκτήσουν τις σωστές βάσεις που θα τους χρειαστούν και στο Λύκειο.

➤ **Πιλοτική εφαρμογή της διδασκαλίας των Γαλλικών στη Β΄ & Γ΄ Λυκείου και εφαρμογή οχταώρου στην Α΄ Λυκείου**

Ο ΠΑΣΥΚΑ διεκδικεί τις δύο έξτρα περιόδους που προκύπτουν στο ωρολόγιο πρόγραμμα με την εφαρμογή οχταώρου στην Α΄ Λυκείου. Με αυτό τον τρόπο θα μπορεί το μάθημα να διδάσκεται τέσσερις περιόδους για όλους τους μαθητές της Α΄ Λυκείου και έτσι να ολοκληρώνεται το επίπεδο Β1. Επιπλέον, απαιτούμε την επιστροφή μιας τουλάχιστον περιόδου στη Γ΄ Γυμνασίου για να μπορεί το μάθημα να διδάσκετε τουλάχιστον 3 περιόδους.

Κύρια επιδίωξη του ΠΑΣΥΚΑ αποτελεί η αποτελεσματική διδασκαλία και εκμάθηση της Αγγλικής γλώσσας σε καλό επίπεδο για όλους τους απόφοιτους του δημοσίου σχολείου. Ως εκ τούτου, ευελπιστούμε στην άμεση παρέμβαση σας για επίλυση των προβλημάτων και στρεβλώσεων που προέκυψαν με την εφαρμογή των Νέων Ωρολογίων Προγραμμάτων, και την επίτευξη αυτού του στόχου. Ευχόμαστε σύντομα το ΥΠΠΑΝ να προχωρήσει στην αναβάθμιση του μαθήματος των Αγγλικών, για την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στο δημόσιο σχολείο και για το καλώς νοούμενο συμφέρον όλων των μαθητών και μαθητριών.

Με εκτίμηση,

Η Πρόεδρος

Ελένη Χαλλούμα Κακουλλή

Η Γραμματέας

Μαρία Παντελή

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1) Στοιχεία για τα χαμηλά ποσοστά διδακτικού χρόνου στο μάθημα των Αγγλικών:

- *Education at a Glance 2020 OECD INDICATORS*

Οι χώρες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης προσφέρουν κατά μέσο όρο **10%** του διδακτικού χρόνου στην υποχρεωτική Μέση Εκπαίδευση για την διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας, ενώ η Κύπρος προσφέρει μόνο **6.9%**. Το ίδιο ποσοστό, **10%**, ισχύει και για της Ευρωπαϊκές χώρες (EU23).

https://read.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2020_69096873-en#page370 p.370

- Ο στόχος που έχει τεθεί από την ΕΕ με τη **Συνθήκη της Λισαβόνας 2007**, την οποία προσυπέγραψε και η Κυπριακή Δημοκρατία, είναι ΟΛΟΙ οι απόφοιτοι των δημοσίων σχολείων των κρατών μελών να έχουν κατακτήσει το **επίπεδο γλωσσικής επάρκειας B2** που αποτελεί καλή γνώση της Αγγλικής σύμφωνα με το ΚΕΠΑ (Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς). Δυστυχώς αυτός ο στόχος, στην Κύπρο, είναι δυνατόν να επιτευχθεί μόνο με τους απόφοιτους των κλάδων ενισχυμένων Αγγλικών (που είναι κυρίως μαθητές της Κατεύθυνσης Εμπορίου και Υπηρεσιών). Είναι πολύ σημαντικό όλοι οι απόφοιτοι του Δημοσίου Σχολείου της Κύπρου (με τα Αγγλικά κοινού κορμού) να έχουν τη δυνατότητα να κατακτούν το επίπεδο **B2**, όπως γίνεται και στις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες.

- Στην Ευρώπη σύμφωνα με την πρόσφατη έκθεση **Ευρυδίκη 2015-2016** (Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφόρησης για τα εκπαιδευτικά συστήματα και τις πολιτικές στην Ευρώπη) η Κύπρος συγκαταλέγεται ανάμεσα στις χώρες με το χαμηλότερο ποσοστό σε διδακτικό χρόνο στη διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας στην υποχρεωτική εκπαίδευση. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/73ac5ebd-473e-11e7-aea8-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF> (σελ.113)

2) Τα γλωσσικά επίπεδα ΚΕΠΑ (Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς) χωρίζονται ως εξής:

A1 Στοιχειώδης Γνώση

A2 Βασική Γνώση

B1 Μέτρια Γνώση

B2 Καλή Γνώση

C1 Πολύ Καλή Γνώση

C2 Άριστη Γνώση